

Державний заклад
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО СПЕЦКУРСУ**

«Історична генеалогія»

для самостійної роботи здобувачів вищої освіти
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка
Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Спеціальність: 014.03 Середня освіта (історія)
Факультет: соціально-гуманітарний

*Друкується згідно з рішенням Вченої ради
Державного закладу «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д Ушинського»
(протокол 2019 року)*

Рецензенти:

доктор історичних наук, професор,
завідувач кафедри всесвітньої історії
Одеського національного університету
імені І. І. Мечникова

Гребцова І. С.

кандидат історичних наук,
доцент кафедри українознавства,
історико-правових та мовних дисциплін
Одеського національного морського університету

Левченко В. В.

**Добролюбська Ю. А.,
доктор філософських наук, професор**

Методичні рекомендації до спецкурсу «Історична генеалогія» для самостійної роботи здобувачів вищої освіти галузі знань 01 Освіта / Педагогіка; Другий (магістерський) рівень вищої освіти; Спеціальність: 014.03 Середня освіта (історія). — Одеса: Ун-т Ушинського, 2020. — 48 с.

Зміст

Вступ	4
ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНОГО КУРСУ	7
ТЕМАТИКА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ	9
НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЕКТ (ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ).....	9
РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО СКЛАДАННЯ РОДОВОДУ	10
ЛІТЕРАТУРА	13
ГЛОСАРІЙ	15
СИСТЕМИ РОДОВОДІВ.....	35
ТАБЛИЦІ ТА СХЕМИ	44

Вступ

Предмет спецкурсу. Історична генеалогія (від грец. *genealogia* — родовід) — це допоміжна історична дисципліна, що вивчає походження і споріднені зв'язки історичних осіб, родів, прізвищ.

Спеціальний курс «Історична генеалогія» є авторською розробкою, яка призначена поповнити знання магістрів, отримані під час вивчення курсу «Спеціальні / Допоміжні історичні дисципліни». В ньому комплексно поєднані теоретичні основи історичної генеалогії як допоміжної історичної дисципліни та практичні рекомендації для пошуку власного родоводу.

Мета спецкурсу — надати магістрам уявлення про розвиток генеалогічної науки, ознайомити їх з системами генеалогій різних народів, показати місце генеалогії в історії, а також навчити методиці складання родоводів.

Завдання спецкурсу:

- навчити студентів методики генеалогічного дослідження;
- ознайомити з основними особливостями дослідження родоводів в залежності від політичного, соціально-економічного і культурного факторів;
- працювати з історичною літературою та джерелами;
- порівнювати родоводи різних соціальних верств;
- складати родовідні таблиці і розписи;
- виділяти загальне і особливе в історії роду;
- володіти термінами і поняттями;
- узагальнювати матеріал та робити висновки.

У результаті освоєння дисципліни повинні бути сформовані визначені освітньо-професійною програмою наступні **компетентності**:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК-1 Здатність до набуття спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи;

ЗК-2 Здатність до критичного осмислення проблем у навчанні та / або професійній діяльності та на межі предметних галузей;

ЗК-3 Здатність до розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної / недостатньої інформації та суперечливих вимог;

ЗК-4 Здатність до провадження дослідницької та / або інноваційної діяльності.

Фахові компетентності спеціальні (ФК)

ФК-1 Відтворювати, пояснювати та аналізувати новітні досягнення з історії України та всесвітньої історії, історіографії та методології історичної науки;

ФК-5 Оцінювати події та діяльність людей в історичному процесі з позиції загальнолюдських та національних цінностей;

ФК-11 Застосовувати набуті знання при вирішенні наукових, навчально-методичних і суспільно-політичних проблем у межах компетенції державних і громадських інституцій;

ФК-12 Брати участь у дискусії з певної наукової проблеми, у різних формах наукової комунікації.

Плановані результати освоєння освітньо-професійної програми:

ПРН-3 Розуміти закономірності розвитку історичних процесів та конкретний фактичний матеріал з історії країн світу;

ПРН-6 Знати основи теорії історичного розвитку та методології історії, археології;

ПРН-12 Володіти навичками бібліографічного аналізу, способами і прийомами роботи з різними базами даних, бібліотечними та музейними фондами.

Магістри, що завершили вивчення даної дисципліни, повинні:

Знати:

- теоретичні поняття генеалогії;
- перелік основних генеалогічних джерел;
- історію розвитку генеалогії в Європі, Росії та Україні;
- місце, яке займає генеалогія у ряді інших допоміжних історичних дисциплін;
- системи генеалогії різних країн та народів;
- значення родоводів у загальноісторичному процесі, культурному середовищі обумовленого соціального прошарку в той чи інший історичний період;
- сферу застосування генеалогічних відомостей для рішення демографічних та інших наукових проблем.

Вміти:

- застосовувати практичні аспекти генеалогічного дослідження;
- володіти теоретичними знаннями про методику генеалогічних досліджень;
- на практичних прикладах показати можливості винайдення генеалогічної інформації із різноманітних історичних джерел та методики складання родоводів;
- провести власне генеалогічне дослідження на матеріалах своєї сім'ї.

Зміст лекційного курсу

Змістовий модуль 1

ІСТОРІЯ ГЕНЕАЛОГІЇ

Генеалогія як знання спорідненості. Біблейська розповідь про походження і спорідненість всіх багаточисельних народів. Розквіт генеалогії в середньовічній Європі. Розвиток генеалогії в новий час, становлення наукового підходу наприкінці XIX ст. Російська генеалогія і родоводи. «Государевий родословець», «Родовідних справ палата». Поява «Оксамитової книги» у 1787 р. Спроби систематизації російських родоводів. Перше російське «Генеалогічне товариство». Розвиток наукової дисципліни в роботах російських вчених XIX століття. Генеалогія в СРСР.

Сучасний стан генеалогії. Генеалогія в мережі Інтернет. Дослідницькі сайти. Координаційні і консультаційні центри по генеалогії. Сайти, присвячені окремим прізвищам.

ТЕОРІЯ ГЕНЕАЛОГІЇ

Види родоводів: висхідне і низхідне. Чоловічий низхідний родовід. Змішаний низхідний. Чоловічий висхідний родовід. Змішаний висхідний. Родовідне древо. Висхідне і низхідне древо.

Родовідна таблиця. Горизонтальна таблиця. Загальновизнані скорочення і знаки. Колоподібна таблиця. Генеалогічні розписи. Системи родоводів: система д'Абовіля, система Соса-Страдоница, система Тюпінсьє, реєстраційна система, система Генрі, модифікована система Генрі, система NGSQ, система Вільє / Пама. Картки.

ЗАКОНИ ГЕНЕАЛОГІЇ

Закон трьох поколінь. Закон подвоєння числа предків. Закон убування (редукції) предків. Модель родословного древа, яка ілюструє закон убування предків.

ТЕРМІНОЛОГІЯ СПОРІДНЕНOSTI

Три групи термінів: спорідненості (стосунки по крові), кумівства (по шлюбах), близьких (духовних) неспоріднених зв'язків. Терміни спорідненості. Визначення ступенів спорідненості. Терміни кумівства. Терміни неспоріднених стосунків. Термінологія шлюбних стосунків і спадкоємства.

Змістовий модуль 2

ІМЕНА

Табу на імена. Табу на імена родичів. Табу на імена небіжчиків. Табу на імена правителів і інших священних осіб. Особисті імена. Системи особистих імен різних країн і народів. Побутова семантика імен. Нові імена. Радянські імена. Незвичайні імена.

ПРІЗВИЩА

Основні типи слов'янських прізвищ. Прізвища, утворені від хрестильних імен. Прізвища, утворені від назв професій. Прізвища, утворені від географічних назв. Прізвища, утворені від прізвицьк. Штучні прізвища: прізвища православного духовництва, прізвища незаконнонароджених дітей, псевдоніми, запозичені прізвища.

Тематика семінарських занять

1. Семінарські заняття за першим змістовим модулем проводяться у формі складання магістрами власного родоводу. Окрім висхідного або низхідного дерева магістри повинні продемонструвати генеалогічні розписи та картки, зроблені за системою Соса-Страдоница.

2. Семінарські заняття за другим змістовим модулем проводяться у формі усного або письмового повідомлення про результати розшуку магістрами історії походження власного імені та прізвища.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЕКТ

(Індивідуальне навчально-дослідне завдання)

1. Проаналізувати сучасний стан генеалогії у мережі Інтернет. Ознайомитись з роботою пошукових сайтів та програмного забезпечення для побудови генеалогічних дерев та таблиць.
2. Провести збір та джерелознавчий аналіз матеріалів власної сім'ї.
3. Дослідити історію виникнення власного імені.
4. Вивчити походження власного прізвища, його історичне коріння та етимологію.

Рекомендації до складання родоводу

Складання висхідного та низхідного древа.
Рекомендації по зберіганню і обробці матеріалів.

1. Складання висхідного древа.

а) з чого почати.

Ви поставили перед собою завдання: скласти родовід своєї родини. Заповнивши своє висхідне древо, ви будете знати, що вам вже відомо та що потрібно дізнатися. Найкраще почати з самого себе, оскільки ви є початковою гілочкою сімейного древа. Вписавши себе, зберіть інформацію про батьків та запишіть її. Далі шукайте відомості про ваших бабусь та дідів, потім — про більш ранні покоління.

б) які документи використовувати.

Спочатку шукайте інформацію в документах сімейного архіву, щоденниках, листах, записних книжках, на зворотах фотографій та в альбомах з фотографіями, у вирізках з газет. Вивчення цих неофіційних документів і навіть просте знайомство з ними примусить вас по-новому поглянути на своїх батьків, бабусь та дідів, відкриє перед вами світ їх почуттів та відносин, невдач та успіхів. Звертайте увагу на імена, дати міст проживання, родинні зв'язки. Вони є ключовими складовими для родоводу.

Використовуйте офіційні документи.

Свідоцтво про народження надасть відомості про час та місце народження, імена та по батькові батьків, їх прізвища.

Свідоцтво про шлюб надасть відомості про час та місце укладення шлюбу, дівоче прізвище матері, дати народження подружжя (це особливо важливо при відсутності свідоцтва про народження).

Свідоцтво про розірвання шлюбу може повідомити про дату розірвання шлюбу (в загсі, а не у суді), місце його реєстрації, прізвища подружжя після розірвання шлюбу.

Свідоцтво про смерть допоможе встановити час смерті, її місце та причини.

Паспорт, окрім вже відомої інформації, вкаже місце приживання володаря документу, відомості про чоловіка / дружину, дітей (їх імена та дати народження). Ще паспорт може мати одну чи декілька фотографій, відомості про групу крові, судимість, приватизоване майно, обмін грошей тощо.

Трудова книжка надасть інформацію про всі місця роботи, посади, набуту освіти.

Відомості про фах, освіту, звання та нагороди можуть міститися у *свідоцтвах, атестатах, посвідченнях, грамотах, дипломах, орденських книжках*. Для чоловіків (інколи також для жінок) універсальним документом є *військовий квиток*, який містить також дані про зріст, вагу, розмір голови та взуття.

Перерахованих документів сімейного архіву буде достатньо для складання таблиці до 4–5 колена.

2. Складання низхідного древа.

На наступному етапі своїх досліджень спробуйте скласти низхідне древо (таблицю, розпис) свого роду. Методи збору інформації — ті ж самі: сімейний архів та усні бесіди.

Можна подібне древо скласти також по материнській лінії (орієнтуючись на її дівоче прізвище). Тоді число родичів, про яких ви дізнаєтесь, значно зросте.

3. Рекомендації по зберіганню матеріалів.

Зберігати зібрані виписки, документи сімейного архіву потрібно за декількома простими правилами:

- зберігати у розгорнутому вигляді (для запобігання пошкоджень на місцях згинів);
- великі за форматом, цінні документи та рідкісні фотографії розміщати в окремих конвертах;
- весь матеріал потрібно згрупувати по папках за темами, авторами, адресатами та хронології.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ: лекції із застосуванням наочного матеріалу, історичних джерел, перегляду відеоматеріалів, використання комп'ютерних інформаційних баз.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: оцінка історико-генеалогічного древа та результату роботи з історичними джерелами.

Література

1. Борисенко М. В. Проблемы сохранности и использования документов, содержащих генеалогическую информацию, комплектование ими архивного фонда РФ: О путях поиска источников по истории сельских семей Сибири в 1900-х – 1950-х гг. *Вестник архивиста*, 1993. — № 6(18). — С. 97–99.
2. Дмитриева О. В. Генеалогия. *Введение в специальные исторические дисциплины*. — М.: МГУ, 1990. — С. 6–39.
3. Калистратова Э. А. *Изучаем историю своего рода*. Учебно-справочное пособие. Екатеринбург: Форум-книга, 2007. — 128 с.
4. Красюков Р. Г. Обзор русской советской литературы по генеалогии за 70 лет (1917–1987). *Известия Русского генеалогического общества*. — Вып. 1. — 1994. — С. 55–80.
5. Лобко Н. В. Генеалогічні дослідження: минуле і сучасне. *Українознавство-2002. Календар-щорічник*. — К.: Українська Видавнича Спілка, 2001. — С. 99–103.
6. Лобко Н. В. Особливості складання родоводу за допомогою метричних книг (методика дослідження). *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Українознавство*. — Вип. 7. — К.: ВПЦ «Київський університет», 2003. — С. 21–24.
7. Лобко Н. В. До питання про зв'язок генеалогії та біографістики. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Українознавство*. — Вип. 10. К.: ВПЦ «Київський університет», 2006. — С. 26–30.
8. Лобко Н. В. Матеріали Генерального опису Лівобережної України (1765–1769 рр.) як генеалогічне джерело. *Історичний журнал*. — 2007. — № 4. — С. 60–68.
9. Лобко Н. В. Пам'ять роду як вияв первинних форм згуртування українців. *Український досвід спільнотного згуртування*. Матеріали міжнародної наукової конференції. 26 жовтня 2006 року. — К.: Українська Видавнича Спілка, 2006. — С. 336–346.
10. Лобко Н. В. *Робоча інструкція по виконанню запитів генеалогічного характеру*. — Суми, 2001. — 13 с.
11. Мартышин В. С. *Твоя родословная*. Учебное пособие по изучению истории семьи и составлению родословной. — М.: Школьная Пресса, 2000. — 224 с.
12. Назаров В. Д. О генеалогических мифах и современной историографии. *Архив русской истории*. — 1992. — № 1. — С. 149–155.

13. Новиков А. В. *Беседы о родословиях*. — Архангельск: Правда Севера, 2005. — 303 с.
14. Оленев М. Б. *Подробно о том, как отыскать своих предков*. Генеалогические исследования. — Калуга: Издательство «Фридгельм», 2006. — 224 с.
15. Онучин А. Н. *Твое родословное древо*: Практик. пособие по составлению родословной. — Пермь: Изд-во Ассоц. генеалогов-любителей, 1992. — 30 с.
16. Попов В. П. Паспортная система в СССР (1932–1976 гг.). *Социологические исследования*. — 1995. — № 8. — С. 3–14.
17. Попов В. П. Паспортная система в СССР (1932–1976 гг.). *Социологические исследования*. — 1995. — № 9. — С. 3–12.
18. Рыхляков В. Н. Генеалогия как средство воспитания и образования. *Известия Русского генеалогического общества*. — СПб, 1995. — Вып. 4. — С. 12, 17–18.
19. Томозов В. В. О перспективах развития исторической генеалогии в Украине. *Летопись Историко-родословного общества в Москве*. — 1995. — Вып. 3. — С. 103–106.
20. Томозов В. В. Становлення української генеалогії як наукової дисципліни. Початковий етап. *Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики*: Збірка наукових праць та спогадів: У 2-х чч. Відп. ред. М. Ф. Дмитрієнко. — К., 2001. Число 6 (7). Ч. 1. — С. 96–104.
21. Томозов В. В. Генеалогія історична. *Енциклопедія історії України*: В 5-ти тт. Редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. — К., 2004. — Т. 2: Г–Д. — С. 70–71.
22. Томозов В. В. Генеалогія практична. *Енциклопедія історії України*: В 5-ти тт. Редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. — К., 2004. — Т. 2: Г–Д. — С. 71–72.
23. Савелов Л. М. *Лекции по русской генеалогии, читанные в Московском археологическом институте*: первое и второе полугодие. Сер.: Справочники по русской истории. — Вып. 3. — М.: Изд-во «Археографический центр», 1994. — 270 с.
24. Служинська З., Шамеко М. *Генеалогія. Частина I*. — Львів: Наукове товариство імені Шевченка у Львові, 2000. — С. 64–65.
25. Служинська З., Шамеко М. *Генеалогія. Частина II*. — Львів: Наукове товариство імені Шевченка у Львові, 2003. — 256 с.
26. Усков И. Ю. *Отечественная генеалогия*. Учебное пособие. — Кемерово: Кузбассвуиздат, 2002. — 110 с.
27. Шаховской Д. М. Теория и практика генеалогического исследования. *Историческая генеалогия*. — 1993. — № 1. — С. 5–6.
28. Янин В. Л. Генеалогия и геральдика. *Очерки истории исторической науки в СССР*. — Т. 2. — М.: Наука, 1960. — С. 682–684.

Глосарій

Загальні терміни

ГЕНЕАЛОГІЯ

Історія роду, родини, а також допоміжна дисципліна, що вивчає історію окремих родів.

Рід

Генетично пов'язані одне з одним покоління, які ведуть походження від одного предка.

СПОРІДНЕНІСТЬ (кровна спорідненість)

Відношення між людьми, які засновані на наявності спільних предків.

ПРЯМА СПОРІДНЕНІСТЬ

Відношення між предками та нащадками.

Висхідна лінія

Низка поколінь від особи до предків.

Низхідна лінія

Низка поколінь від особи до нащадків.

БІЧНА СПОРІДНЕНІСТЬ (непряма спорідненість)

Відношення між нащадками спільних предків.

СВОЯЦТВО

Спорідненість за шлюбом, між родичами чоловіка і дружини.

Чоловіча лінія

Низка поколінь предків або нащадків виключно чоловічої статі (батько, дід по батькові, прадід — батько діда по батькові тощо).

Жіноча лінія

Низка поколінь предків або нащадків виключно жіночої статі (мати, баба по матері, прабаба — мати баби по матері тощо).

СТУПІНЬ СПОРІДНЕНOSTI

Одиниця близькості спорідненості, визначається як народження однієї особи від другої, а також стосунки подружжів. Так, до родичів першого ступеня прямої спорідненості належать батько, мати, син, дочка, подружжя. До родичів другого — діди, баби, внуки, внучки. У бічній спорідненості першого ступеня не виділяють, до другого відносять рідних та неповнорідних братів та сестер, до третього — дядьків, тіток, племінників та племінниць, до четвертого — двоюрідних братів та сестер, двоюрідних дідів, баб, внуків та внучок.

Родичі кровні по прямій лінії
У сусідніх поколіннях

БАТЬКИ

Батько й мати щодо своїх дітей.

БАТЬКІВСТВО

Кровне споріднення між батьками і дитиною.

МАТЕРИНСТВО

Кровне споріднення між матір'ю та її дитиною; почуття жінки-матері.

БАТЬКО (ТАТО, ТАТУСЬ, НЯНЬО, НЕНЬО)

Чоловік щодо своїх дітей.

ПО БАТЬКОВІ

Складова частина власного імені людини, що вказує на ім'я батька.

БАТЬКІВЩИНА

Земля батьків; рідний край, країна.

БАТЬКІВЩИНА

Спадщина від батьків; спадковий маєток, обійстя.

МАТИ (мама, неня, ненька, матінка, мамка, мамця, матуся, мамуся)

Жінка щодо дитини, яку народила.

Син (синок, синочок)

Особа чоловічої статі щодо своїх батьків.

ПЕРВІСТОК (первенець, первак, первачок)

Перший народжений син.

Дочка (розм. донька,

зменш. доня, доця, донечка, дочечка)

Особа жіночої статі щодо своїх батьків.

ПЕРВІСТКА (первісточка, первачка)

Перша народжена дочка.

Діти

Загальне позначення синів та дочок.

ПОЗАШЛЮБНІ ДІТИ (побут. незаконнонароджені діти, зневажл. байстрята, байстрюки, заст. копили)

Діти, батьки яких не перебували у зареєстрованому шлюбі на момент народження дитини.

БАСТАРДИ

Термін, уживаний щодо позашлюбних дітей впливових осіб (королів, герцогів) у середньовічній Європі.

БЕЗБАТЧЕНКО

Дитина, батько якої не бере жодної участі в її вихованні.

Через покоління

Дід (дідусь, дідуньо, дідо)

Батьків або материн батько.

ДІДІВЩИНА, ДІДИЗНА

Спадщина від діда.

ДІДІВСТВО

Властиві дідові відчуття родинного зв'язку з онуками.

БАБА (бабуся, бабка, бабця, бабуня)

Батькова або материна мати.

**Внук (онук, внука, унуча, внучатко,
внученя, унученя, онуча, онучатко, онученя)**

Син сина або дочки.

**Внучка (внука, онука, внученька,
онученька, унученька)**

Дочка сина або дочки.

Через два покоління

ПРАДІД

Батько діда або баби.

ПРАБАБА

Мати діда або баби.

ПРАВНУК

Син внука або внучки.

ПРАВНУЧКА

Дочка внука або внучки.

Через багато поколінь

ПРА(n РАЗІВ)ДІД

Предок у $n+2$ -поколінні.

ПРА(n РАЗІВ)БАБА

Предок жіночої статі у $n+2$ -поколінні.

ПРА(n РАЗІВ)ВНУК

Нащадок у $n+2$ -поколінні.

ПРА(n РАЗІВ)ВНУЧКА

Нащадок жіночої статі у $n+2$ -поколінні.

ПРЕДОК

Старший родич по висхідній лінії з боку матері або батька (звичайно старіший за діда, бабу); людина, від якої веде

свій початок рід. Взагалі: представник минулих поколінь; людина, що жила задовго до теперішніх часів (у цьому значенні переважно у множині — «предки»).

ПРАЩУР

Батько прапрадіда або прабаби, або взагалі далекий предок, родоначальник.

ПРАЩУРКА

Мати прапрадіда або прапрабаби, або взагалі далекий предок, родоначальниця.

ПРА(Н РАЗІВ)ЩУР

Предок у $n+4$ -поколінні.

ПРА(Н РАЗІВ)ЩУРКА

Предок жіночої статі у $n+4$ -поколінні.

ПРАБАТЬКО (родоначальник, заст. прародитель)

Той, від якого веде початок який-небудь рід; перший представник роду, від якого лічать родовід.

ПРАМАТИ (родоначальниця, заст. прародителька)

Та, від якої веде початок який-небудь рід; перша представниця роду, від якої лічать родовід.

ПРАБАТЬКИ (прародителі)

Загальна назва прабатька та праматері, а також уживається у значенні «предки», «пращури».

НАЩАДОК (потомок)

Людина стосовно до своїх предків: особа, яка походить від когось. Взагалі: представник майбутніх поколінь (у цьому значенні уживається переважно у множині — «нащадки», «потомки»). У переносному смислі: «син», «наступник», «спадкоємець».

Родичи кровні по бічній лінії

В одному поколінні

Рідні

БРАТ (братик, братусь, братунь, братуха

Кожен із синів щодо інших дітей тих же батьків.

ПРИВІНЧАНИЙ БРАТ

Брат, народжений до шлюбу і визнаний батьками.

СЕСТРА (сестриця, сеструня)

Кожна з дочок щодо інших дітей тих же батьків.

ПРИВІНЧАНА СЕСТРА

Сестра, народжена до шлюбу та визнана батьками.

БЛИЗНЮКИ (близнята)

Діти, що народилися одночасно в однієї матері.

ОДНОЯЙЦЕВІ БЛИЗНЮКИ

Діти, що розвилися з одної зиготи. Вони мають вигляд повних копій один одного і завжди одної статі.

РІЗНОЯЙЦЕВІ БЛИЗНЮКИ

Діти, які народилися в матері одночасно, але розвилися з різних зигот. Вони можуть бути як одної, так і різних статей (і навіть мати різних батьків).

ДВІЙНЯТА (двійня, однина — двійнятко)

Двоє одночасно народжених дітей у однієї жінки, двоє близнят.

ТРІЙНЯТА (трійня, однина — трійнятко)

Троє одночасно народжених дітей у однієї жінки, троє близнят.

СУРОДЖЕНЦІ (суродженики)

Термін, прийнятий зараз щодо братів і сестер, які не є близнюками. Іноді щодо них вживають

англійський термін «сіблінги» («сібси»), який походить від давньоанглійського *siblings* («родичі», «близькі», середньоанглійська форма *sibs, sibbes*), яке повернулося у 1903 році до живого мовлення.

Неповнорідні брати і сестри

Однокровні (єдинокровні)

Син або дочка, брат або сестра, які мають із кимось спільного батька, але різних матерів.

Одноутробні (єдиноутробні)

Син або дочка, брат або сестра, народжені від різних батьків, але однією матір'ю, рідні по матері.

Зведені брати і сестри

ЗВЕДЕНІ БРАТИ І СЕСТРИ (розм. зведенята, зведенюки)

Особи, батьки яких перебувають у шлюбі, тобто яких «звело» одруження батьків.

Часто «зведеними» неправильно зовуть однокровних та одноутробних братів і сестер.

ЗВЕДЕНИЙ БРАТ

Той, хто доводиться братом, будучи сином мачухи або вітчима.

ЗВЕДЕНА СЕСТРА

Та, хто доводиться сестрою, будучи дочкою мачухи або вітчима.

Двоюрідні брати і сестри

ДВОЮРІДНІ БРАТИ І СЕСТРИ

(брати і сестри у перших, стриєчні брати і сестри)

Діти рідних братів та сестер.

ДВОЮРІДНИЙ БРАТ (брат у перших)

Син дядька або тітки, племінник батька або матері.

Двоюрідна сестра (сестра у перших)

Дочка дядька або тітки, племінниця батька або матері.

Двоюрідних братів також іноді зовуть «кузенами», а сестер — «кузинами». Ці терміни запозичені з французької мови (фр. *cousin, cousine* — від лат. *consobrinus, consobrina*), де щодо понять «двоюрідний брат», «двоюрідна сестра» вживаються конкретніші терміни *cousin-germain, cousine-germaine* (*germain, germaine*), а терміни *arriere-cousin, arriere-cousine* мають інше значення — «дальші кровні родичі по бічній лінії». В англійській мові *cousin* також може вживатися не тільки щодо двоюрідного брата чи сестри, а взагалі до далекого кровного родича.

Троюрідні брати і сестри

Троюрідні брати і сестри (брати і сестри у других)

Діти двоюрідних братів і сестер.

Чотириюрідні брати і сестри

Чотириюрідні брати і сестри (брати і сестри у третіх)

Діти троюрідних братів і сестер.

У сусідніх поколіннях

Брати та сестри батьків

Дядько (дядя, дядьо)

Брат батька або матері.

Тітка (тьотя, тета, цьоця)

Сестра батька або матері.

Стрий (стрийко)

Брат батька, дядько по батькові.

Інше значення — чоловік батькової сестри.

Стрийна

Сестра батька. Інше значення — дружина батькового брата.

Вуйко (вуй)

Брат матері, дядько по матері.

Інше значення — чоловік матеріної сестри.

Вуйна (вуйчина)

Сестра матері. Інше значення —

дружина матеріного брата.

Діти братів та сестер

Племінник (небіж, небож, небожа, небожатко)

Син брата або сестри.

Племінниця (небога, небожа, небожатко)

Дочка брата або сестри.

Братич (братанець, братан, братанич, небіж)

Син брата, племінник по братові.

Братаниця (небога)

Дочка брата, племінниця по братові.

Сестринець (сестрінець, сестрин)

Син сестри, племінник по сестрі.

Сестриця (сестріниця, сестринка)

Дочка сестри, племінниця по сестрі.

Двоюрідні брати та сестри батьків

Двоюрідний дядько

Двоюрідний брат батька або матері.

Двоюрідна тітка

Двоюрідна сестра батька або матері.

Діти двоюрідних братів та сестер

Двоюрідний племінник

Син двоюрідного брата або сестри.

Двоюрідна племінниця

Дочка двоюрідного брата або сестри.

Троюрідні брати та сестри батьків

Троюрідний дядько

Троюрідний брат батька або матері.

Троюрідна тітка

Троюрідна сестра батька або матері.

Діти троюрідних братів та сестер

Троюрідний племінник

Син троюрідного брата або сестри.

Троюрідна племінниця

Дочка троюрідного брата або сестри.

Через покоління

Рідні брати та сестри діда та баби

Двоюрідний дід

Брат діда або баби, дядько батька або матері.

Двоюрідна баба

Сестра діда або баби, тітка батька або матері.

Внучатий племінник (двоюрідний внук)

Внук рідного брата або сестри, син племінника або племінниці.

Внучата племінниця (двоюрідна внучка)

Внучка рідного брата або сестри, дочка племінника або племінниці.

Троюрідний дід

Двоюрідний брати діда або баби, двоюрідний дядько батька або матері.

Троюрідна баба

Двоюрідна сестра діда або баби, двоюрідна тітка батька або матері.

Внучатий двоюрідний племінник (троюрідний внук)

Внук двоюрідного брата або двоюрідної сестри, син двоюрідного племінника або двоюрідної племінниці.

Внучата двоюрідна племінниця (троюрідна внучка)

Внучка двоюрідного брата або двоюрідної сестри, дочка двоюрідного племінника або двоюрідної племінниці.

Через кілька поколінь

Позначення родичів через більшу кількість поколінь утворюються додаванням префікса «пра-»: «двоюрідний прадід» — брат прадіда або прабаби, «правнучатий племінник» («двоюрідний правнук») — правнук рідного брата або сестри.

Свояцтво

СВОЯЦТВО

Спорідненість за шлюбом, стосунки між чоловіком і кровними родичами дружини, між дружиною і кровними родичами чоловіка, а також між родичами подружжя.

Духовне родичівство

ХРЕЩЕНІ БАТЬКИ

Особи, які беруть участь в обряді хрещення у ролі духовних батьків.

ХРЕЩЕНИЙ БАТЬКО

Чоловік, який бере участь в обряді хрещення в ролі духовного батька.

ХРЕЩЕНА МАТИ

Жінка, яка бере участь в обряді хрещення в ролі духовної матері.

ХРЕЩЕНИК (хрещений син, похресник)

Особа чоловічої статі стосовно своїх хрещених батьків.

ХРЕЩЕНИЦЯ (хрещена дочка, похресниця)

Особа жіночої статі стосовно своїх хрещених батьків.

ХРЕЩЕНИЙ БРАТ

Той, хто має з ким-небудь спільних хрещених батька або матір, а також рідний син хрещеного батька або матері.

ХРЕЩЕНА СЕСТРА

Та, хто має з ким-небудь спільних хрещених батька або матір, а також рідна дочка хрещеного батька або матері.

Кум

Хрещений батько стосовно рідного батька та навпаки, а також хрещений батько стосовно рідної або хрещеної матері.

Кума

Хрещена мати стосовно рідної матері та навпаки, а також хрещена мати стосовно рідного або хрещеного батька.

Індивідуальний статус

БАБИН СМИК

Застаріле прізвисько парубка, який одружується із старою багатою жінкою.

БОВИЛЬ

Одинока людина. Друге, застаріле значення — «безземельний селянин», «бідар».

ВДІВЕЦЬ (удівець)

Чоловік, у якого померла дружина.

ВДОВА (удова)

Жінка, у якої помер чоловік.

ОДИНАК

Той, хто не має родини, живе один. Друге значення — єдиний син у батьків.

ОДИНАЧКА

Дівчина, жінка, яка не має родини, живе одна. Друге значення — єдина дочка у батьків.

МАТИ-ОДИНАЧКА

Одинока жінка (неодружена, розлучена, вдова), яка виховує одного або кількох дітей.

БАТЬКО-ОДИНАК

Одинокий чоловік (неодружений, розлучений, вдівець), який виховує одного або кількох дітей.

ПОКРИТКА

Дівчина, що народила позашлюбну дитину.

РОЗЛУЧЕНИЙ (розлученець)

Чоловік, що розірвав шлюб і не одружився знову.

РОЗЛУЧЕНА (розлученка, розводка, розвідка)

Жінка, що розірвала шлюб і не одружилася знову.

ПАРУБОК

Неодружений чоловік.

СТАРИЙ ПАРУБОК

Немолодий чоловік, який не одружувався.

ДІВЧИНА (діва, дівка, дівиця)

Молода неодружена жінка.

СТАРА ДІВА

Немолода жінка, яка не була заміжньою.

ПРИЙМАК (приймит)

Чоловік, який живе разом з батьками дружини.

СИРОТА

Дитина, підліток, що втратили батька й матір або одного з них, у ширшому значенні — людина,

що залишилася без рідних, близьких; одинока, самотня людина.

Круглий сирота

Сирота, що не має ані батька, ані матері.

Сирота при живих батьках

Дитина (підліток), батьки якої відмовились від неї чи були позбавлені батьківських прав.

Солдатка

Жінка, чоловік якої служить у солдатах. Термін був поширений за часів рекрутчини, коли служба тривала десятки років.

Солом'яний вдівець

Чоловік, який тимчасово залишився без дружини або не живе з нею.

Солом'яна вдова

Жінка, яка тимчасово залишилася без чоловіка або не живе з ним.

Дошлюбіві і позашлюбіві стосунки

Баламут

Той, хто залицяється до жінок, дівчат. Інше значення — «бунтівник», «бешкетник».

Бахур

Залицяльник, коханець. Інше значення — позашлюбна дитина, байстрюк.

Джигун (джигунець, джигунчик, зальотник, бахур, ловелас)

Любитель залицятися до жінок, заводити позашлюбні зв'язки.

Дівчачур (дівчур)

Чоловік, який захоплюється дівчатами.

КОХАНЕЦЬ

Чоловік, який перебуває з жінкою у позашлюбних стосунках. Синоніми: кохан, коханко, коханок, полюбовник, милодан, ласкавець, любас, пасія, співмешканець, фаворит. Останнім часом у цьому значенні часто неправильно вживають термін «громадянський чоловік».

КОХАНКА

Жінка або дівчина, яка перебуває у позашлюбних стосунках з чоловіком. Синоніми: любка, полюбовниця, любаска, милоданка, пасія, співмешканка, фаворитка, приспанка. Останнім часом у цьому значенні часто неправильно вживають термін «громадянська дружина».

ЗАЛИЦЯЛЬНИК

Чоловік, що залицяється до жінки, добивається взаємності.

ЗАЛИЦЯЛЬНИЦЯ

Дівчина, жінка, що добивається взаємності.

СНОХАЧ

Свекор, який має статеві зносини з невісткою.

СПІВМЕШКАНЕЦЬ

Чоловік, який проживає разом з жінкою без офіційної реєстрації (у незареєстрованому шлюбі), коханець. Інше значення — той, хто мешкає разом у приміщенні.

СПІВМЕШКАНКА

Жінка, яка проживає разом з чоловіком без офіційної реєстрації (у незареєстрованому шлюбі), коханка.

НАЛОЖНИЦЯ

Постійна коханка, яка перебуває у залежному від коханця становищі, коханка-невільниця.

Конкубіна

Термін, уживаний щодо співмешканки неодруженого чоловіка у римському праві.

Утриманка

Жінка на повному утриманні у свого коханця, який може бути як неодруженим, так і одруженим (в останньому разі утримання може бути таємним).

Фаворитка

Слово, прийняте щодо утриманок монархів. Офіційна фаворитка — статус одної з утриманок французького короля, що дозволяв їй активно втручатися у життя двору та впливати на політику.

Перед одруженням

Суджений

Призначений жінці долею чоловік (іноді уявний), майбутній чоловік, наречений.

Суджена

Призначена чоловікові долею жінка (іноді уявна), майбутня дружина, наречена.

Наречені

Парубок і дівчина, чоловік і жінка, які збираються одружитися.

Наречений (жених)

Парубок, чоловік щодо дівчини, жінки, з якою має одружитися.

Наречена (невіста)

Дівчина, жінка щодо парубка, чоловіка, з яким має одружитися.

Молодожони (молоді, молодята)

Недавно одружена пара.

ВЕСІЛЬНИЙ БАТЬКО (посаджений батько)

Весільний чин, чоловік, який замінює на весіллі батька нареченого або нареченої.

ВЕСІЛЬНА МАТИ (посаджена мати)

Весільний чин, жінка, яка замінює на весіллі матір нареченого або нареченої.

*Відношення у разі усиновлення
(удочеріння)*

НАЗВАНИЙ БАТЬКО (прийомний батько)

Чоловік, який узяв на виховання, прийняв чужу дитину за свою.

НАЗВАНА МАТИ (прийомна мати)

Жінка, яка взяла на виховання, прийняла чужу дитину за свою.

НАЗВАНИЙ СИН (приймак, прийомний син)

Той, кого взяли на виховання, усиновили.

НАЗВАНА ДОЧКА (приймачка, прийомна дочка)

Дівчинка, яку взяли на виховання, прийняли за свою дочку, удочерили.

Опкун

Особа, якій доручена опіка над кимось.

Піклувальник

Особа, якій доручене піклування над кимось.

Спвопкун

Особа, що виконує обов'язки опікуна разом з іншою особою.

Підопічний

Особа, щодо якої здійснюють опіку (піклування).

Знайда (найда)

Дитина-підкидьок, знайдена і взята кимось на виховання.

Відношення у разі нового шлюбу

Вітчим

Чоловік матері, який не є батьком.

Мачуха

Дружина батька, яка не є матір'ю.

Пасинок (пасерб, пасербик)

Рідний син одного з подружжів стосовно до другого, син чоловіка або дружини.

Падчирка (падчерка, пасербиця)

Рідна дочка одного з подружжів стосовно до другого, дочка чоловіка або дружини.

Побратимство

Побратим (названий брат, брат по хресту, хрестовий брат)

Той, із ким хто-небудь побратався, обмінявся натільним хрестом.

Посестра (названа сестра, сестра по хресту, хрестова сестра)

Та, з якою хто-небудь посестрився, обмінявся натільним хрестом.

Молочне родичівство

Молочна мати (годувальниця)

Жінка, яка вигодувала чужу дитину грудьми.

Молочний син

Особа чоловічої статі, вигодована у дитинстві чужою жінкою (молочною матір'ю), стосовно до неї.

Молочна дочка

Особа жіночої статі, вигодована у дитинстві чужою жінкою (молочною матір'ю), стосовно до неї.

Молочний брат

Рідний син молочної матері стосовно її молочних дітей, а також молочний син стосовно до рідних дітей молочної матері.

Молочна сестра

Рідна дочка молочної матері стосовно її молочних дітей, а також молочна дочка стосовно до рідних дітей молочної матері.

Біологічні зв'язки

Донор

Особа, від якої беруть кров, тканини, органи для пересаджування (переливання) їх іншій людині.

Реципієнт

Особа, якій пересаджують донорські тканини, органи або переливають кров.

Химера

Організм з генетично різнорідних клітин (з різних зигот).

Суругатна мати

Жінка, яка породила дитину для чужих людей у результаті імплантації їй ембріона.

Інша термінологія

Підкидьок

Дитина, яку підкинули комусь на виховання.

Підмінок (підкидько)

Нерідна дитина, на яку була обмінена у ранньому дитинстві рідна дитина.

ВІДМІНА (відмінник, одміна, одмінок)

За народними віруваннями, істота, яку нечиста сила залишає після викрадання дитини.

ПОТЕРЧА

В українській міфології дитина, що померла нехрещеною, перетворившись на демонічну істоту.

СЬОМАЧОК (сьомча)

Семимісячна недоношена дитина.

КЕСАРЯТА

Діти, народжені посередництвом кесарева розтину.

*Термінологія шлюбних відносин
та спадкоємства*

ІНБРИДИНГ

Брак між близькими родичами.

ЛЕВІРАТ

Одруження молодшого брата на вдові старшого брата.

МАЙОРАТ

Порядок успадкування майна старшим сином.

МІНОРАТ

Порядок успадкування майна молодшим сином.

СОРОРАТ

Одруження вдівця на сестрі померлої дружини.

Системи родоводів

Система д'Абовіля (Абувіля, д'Абувіля) (Європа) — система нумерації осіб в низхідних розписах, в цілому аналогічна системі Генрі (конкретніше, модифікованої системи Генрі) і відрізняється від останньої наявністю точки-роздільника між поколіннями цифрами в номері.

Жак де Абовіль — французький фахівець з генеалогії, граф.

У 1940 році Жак де Абовіль запропонував систему нумерації осіб в низхідних родовах розписів. Система д'Абовіля широко поширена у Франції.

Нумерація осіб при використанні системи д'Абовіля

1.	Прародитель
1.1.	Дитина
1.1.1.	Онук
1.1.1.1.	Правнук
1.1.1.2.	Правнук
1.1.2.	Онук
1.2.	Дитина
1.2.1.	Онук
1.2.1.1.	Правнук
1.2.1.2.	Правнук
1.2.2.	Онук
1.2.3.	Онук
1.2.4.	Онук
1.2.5.	Онук
1.2.6.	Онук
1.2.7.	Онук
1.2.8.	Онук
1.2.9.	Онук
1.2.10.	Онук
1.2.11.	Онук
1.2.12.	Онук

Система Соса-Страдоница (система Ейцінгера) — система нумерації осіб в висхідних розписах, при якій номери членам роду присвоюються таким порядком:

- мінімальними номерами є 2 (присвоюється батькові людини, для якого складається розпис) і 3 (присвоюється матері людини, для якої складається розпис);
- номер висхідним предкам-чоловікам присвоюється шляхом множення на два (наприклад, батько батька, або дід: $4 = 2 \times 2$), а висхідним предкам-жінкам — шляхом додавання 1 до числа чоловіка (наприклад, мати батька, або бабка: $5 = 4 + 1$).

Нумерація осіб при використанні
системи Соса-Страдоница
для будь-якої людини

- 1 Я
- 2 Батько
- 3 Мати
- 4 Батько батька
(дід по батькові)
- 5 Батькова мати
(бабуся по батькові)
- 6 Батько матері
(дід по матері)
- 7 Мати матері
(бабка по матері)
- 8 Батько батька батька
(прадід по батькові батька)
- 9 Батькова мати батька
(прабаба по батькові батька)
- 10 Батько матері батька
(прадід по матері батька)
- 11 Мати матері батька
(прабаба по матері батька)
- 12 Батько батьківського дому
(прадід по батькові матері)
- 13 Мати батька матері
(прабаба по батькові матері)
- 14 Батько матері матері
(прадід по матері батька)
- 15 Мати матері матері
(прабаба по матері батька)

Система нумерації осіб, іменована сьогодні системою Соса-Страдоница, почала розроблятися австрійським дворянином, дипломатом, істориком і письменником Мікаелем Ейцінгером (1530–1598).

У 1676 році іспанський фахівець з генеалогії Жером Соса видав книгу «Коротка довідка про маркізів Дому Віллафранка», в якій вжив спосіб нумерації, використаний Ейцінгером майже за сто років до нього. Однак, система отримала популярність як система Соса.

Заслуга німецького фахівця з генеалогії Стефана Страдоница (1863–1933) полягає в тому, що він популяризував систему Соса — в 1898–1904 роках було видано «Родовідний Атлас».

Система Тюпіньє — система нумерації осіб в низхідних розписах, що характеризується застосуванням римської (номер покоління) плюс арабської (номер всередині покоління) нумерації для кожної особи в родоводу розпису, крім прабатька — йому присвоюється номер I.

Система розроблена французьким фахівцем з генеалогії, співробітником Національного архіву Франції Жаком Тюпіньє і опублікована у 1953 році. Система використовується у Франції, головним чином застосовується для одиничних фамільних досліджень та для досліджень ліній потомствених дворян.

Нумерація осіб при використанні системи Тюпіньє

- I. Прародитель
- II-1. Дитина
- III-1. Онук
- IV-1. Правнук
- IV-2. Правнук
- III-2. Онук
- III-3. Онук

- III-4. Онук
- II-2. Дитина
- III-5. Онук
- IV-3. Правнук
- IV-4. Правнук
- IV-5. Правнук
- III-6. Онук

Реєстраційна система (Register System) (США) — система нумерації осіб в низхідних розписах, з угрупованням записів по поколінням із використанням римських та арабських цифр: лише римськими відзначають кожного нащадка, одночасно римськими плюс арабськими — нащадків, що мають потомство. Різновидом реєстраційної системи є **система NGSQ**.

Реєстраційна система розроблена та опублікована у 1870 році Новоанглійським історико-генеалогічним товариством (New England Historic Genealogical Society, Бостон, Массачусетс, США) для використання в Історико-генеалогічному реєстрі Нової Англії. У США реєстраційна система є однією з двох основних систем, що використовуються для складання низхідних генеалогій, поряд з системою NGSQ.

Нумерація осіб
при використанні реєстраційної системи
(-Перше покоління-)

- 1 Прародитель
- 2 I Дитина
- I I Дитина (немає потомства)
- I I I Дитина (немає потомства)
- 3 IV Дитина

(-Друге покоління-)

- 2 Дитина
- I Онук (немає потомства)
- II Онук (немає потомства)
- 3 Дитина
- 4 I Онук

(-Третє покоління-)

- 4 Онук
- 5 I Правнук
- II Правнук (немає потомства)
- 6 III Правнук
- 7 IV Правнук

Система Генрі (США) — система нумерації осіб в низхідних розписах, що позначає прародителя номером 1, його дітей — номерами 11, 12, дітей його дитини 11 — номерами 111, 112 тощо.

Система Генрі була розроблена Реджінальдом Генрі для створення генеалогій президентів США. Робота Генрі була опублікована у 1935 році.

Нумерація осіб
при використанні системи Генрі

- 1. Прародитель
- 11. Дитина
- 111. Онук
- 1111. Правнук
- 1112. Правнук
- 112. Онук
- 12. Дитина
- 121. Онук

- 1211. Правнук
- 1212. Правнук
- 122. Онук
- 123. Онук
- 124. Онук
- 125. Онук
- 126. Онук
- 127. Онук
- 128. Онук
- 129. Онук
- 12X. Онук
- 12A. Онук
- 12B. Онук

Модифікована система Генрі (США) — відрізняється від системи Генрі тим, що, якщо хто-небудь з членів роду має понад 9 дітей, то:

- у звичайній системі Генрі десята дитина позначається «X», одинадцята — «A», дванадцята — «B» тощо;
- в модифікованій системі Генрі десята дитина позначається «10», одинадцята — «11», дванадцята — «12» тощо.

Нумерація осіб при використанні модифікованої системи Генрі

- 1. Прародитель
- 11. Дитина
- 111. Онук
- 1111. Правнук
- 1112. Правнук
- 112. Онук
- 12. Дитина

- 121. Онук
- 1211. Правнук
- 1212. Правнук
- 122. Онук
- 123. Онук
- 124. Онук
- 125. Онук
- 126. Онук
- 127. Онук
- 128. Онук
- 129. Онук
- 12 (10). Онук
- 12 (11). Онук
- 12 (12). Онук

Система NGSQ (США) — Record System (система записів), або Modified Register System (модифікована реєстраційна система) — система нумерації осіб в низхідних розписах, різновид реєстраційної системи, з угрупованням записів по поколінням та з використанням римських і арабських цифр: одночасно римськими плюс арабськими цифрами зазначають кожного нащадка (а в реєстраційній системі — тільки нащадків, що мають потомство).

Інші відмінності реєстраційної системи і системи NGSQ — стилістичні (див. приклад нижче).

NGSQ — це аббревіатура американського щоквартального видання Національного генеалогічного товариства «National Genealogical Society Quarterly» (Арлінгтон, Вірджинія). У статтях цього видання використовується система NGSQ.

Нумерація осіб
при використанні системи NGSQ

(-Перше покоління-)

1	Прародитель
+ 2 I	Дитина
3 II	Дитина (немає потомства)
4 III	Дитина (немає потомства)
+ 5 IV	Дитина

(-Друге покоління-)

2	Дитина
6 I	Онук (немає потомства)
7 II	Онук (немає потомства)
5	Дитина
+ 8 I	Онук

(-Третє покоління-)

8	Онук
+ 9 I	Правнук
10 II	Правнук (немає потомства)
+ 11 III	Правнук
+ 12 IV	Правнук

Система Вільє / Пама (ПАР) — система нумерації осіб в низхідних розписах, що характеризується застосуванням літери для нумерації поколінь плюс арабської цифри для нумерації кожного народженого нащадка в порядку появи на світ. Прародичу присвоюється номер «а».

Система була придумана у 1890-ті роки південноафриканським фахівцем з генеалогії Крістофелом де Вільє і використана ним при написанні тритомного твору «Родоводи Старовинних родів Мису Доброї Надії» 1893–1894 рр.

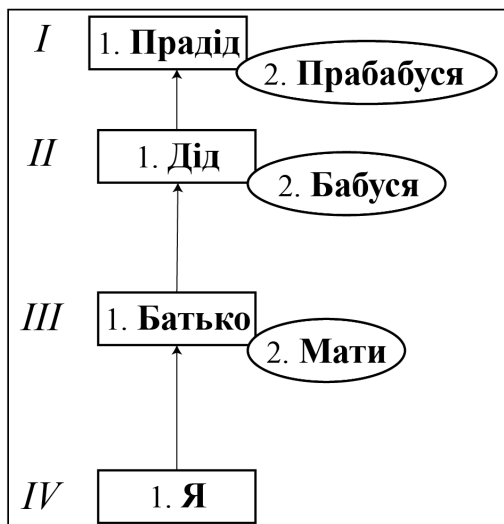
Пізніше система була відтворена, перероблена і вдосконалена доктором Корнелісом Пама, одним із засновників Генеалогічного Товариства Південної Африки. У 1966 році К. Пама перевидав книгу де Вільє англійською.

В даний час система Вільє / Пама є стандартом генеалогічних робіт в Південній Африці.

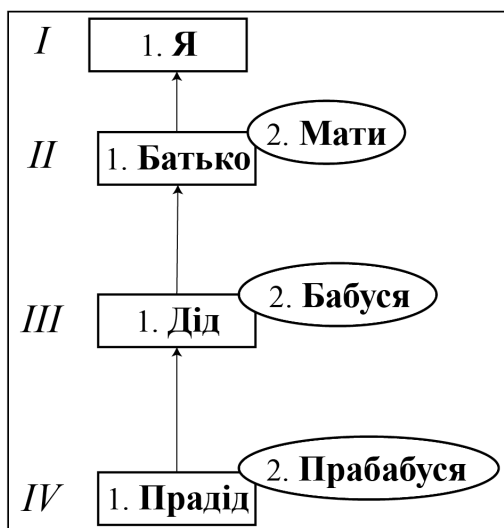
Нумерація осіб
при використанні системи Вільє/Пама

- а Прародитель
- b1. Дитина
- c1. Онук
- d1. Правнук
- d2. Правнук
- c2. Онук
- c3. Онук
- c4. Онук
- b2. Дитина
- c5. Онук
- d3. Правнук
- d4. Правнук
- d5. Правнук
- c6. Онук

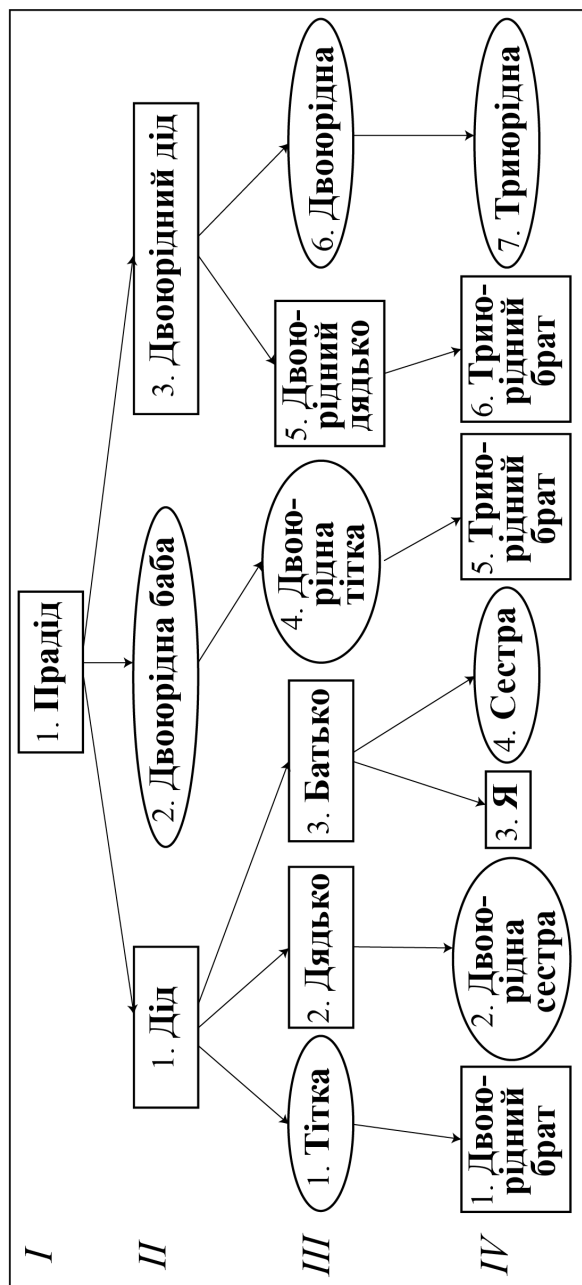
Таблиці та схеми

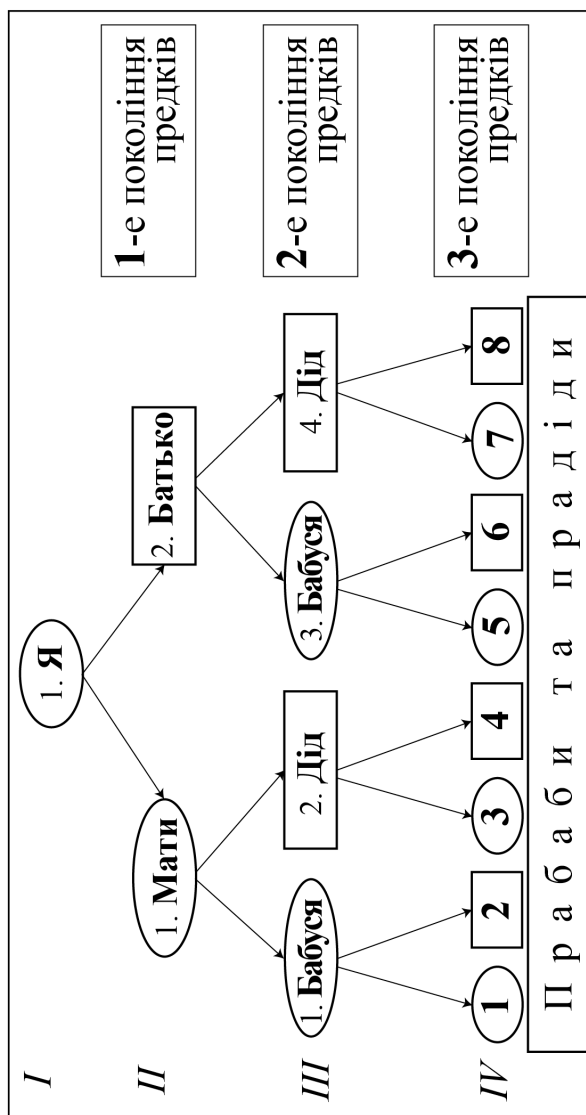
Чоловіча низхідна схема

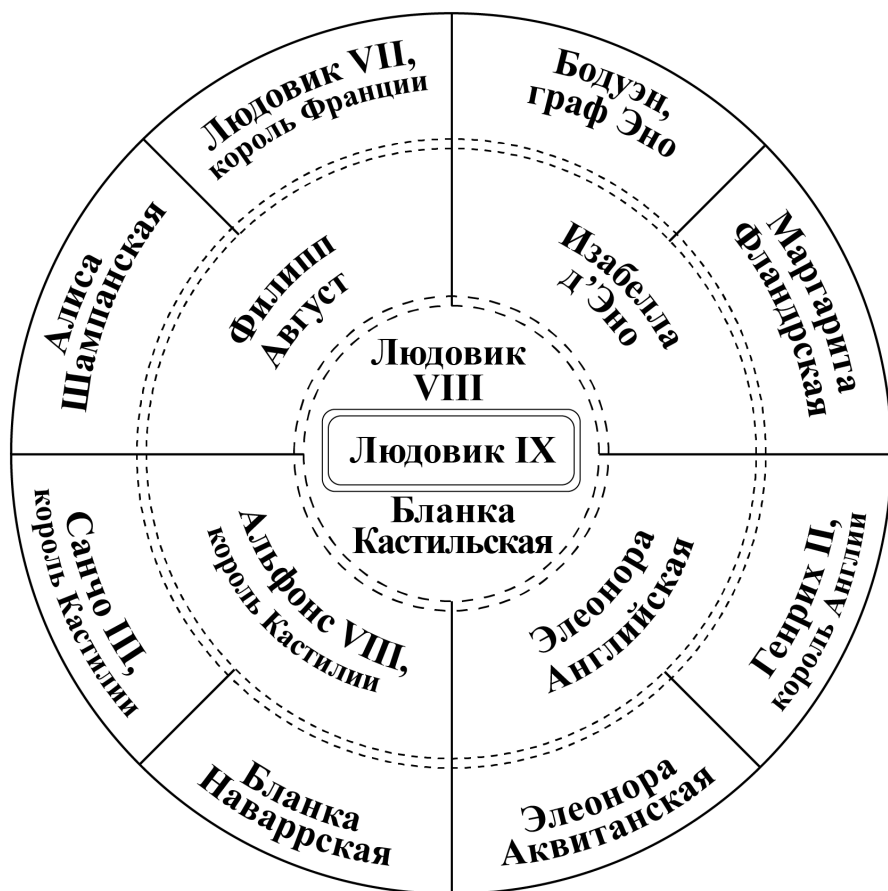
Чоловіча висхідна схема

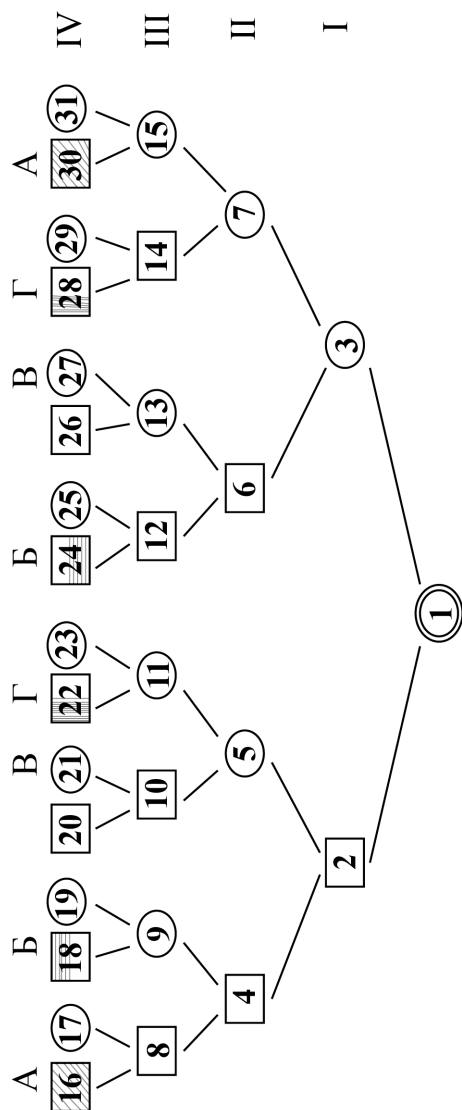
Змішана низхідна схема

Змішана висхідна схема

Колоподібна таблиця

Модель родословного дерева,
яка ілюструє закон убування предків

В четвертому поколінні замість 16 теоретичних предків може бути 12 реальних. При цьому батьки особи під номером 1 будуть троюрідними братом та сестрою.

